# Návod pro instalaci a ovládání aplikace Evidence kaktusů a jiných sukulentů verze 0.85

*Autor: Ing. Jiří Mikolášek, www.kaktusyunas.cz, e-mail: kaktusy@kaktusyunas.cz*

(Všechny návody byly vytvářeny v operačním systému MS Windows 7, proto pokud máte např. Windows XP mohou se jednotlivá okna graficky lišit.)

## Instalace

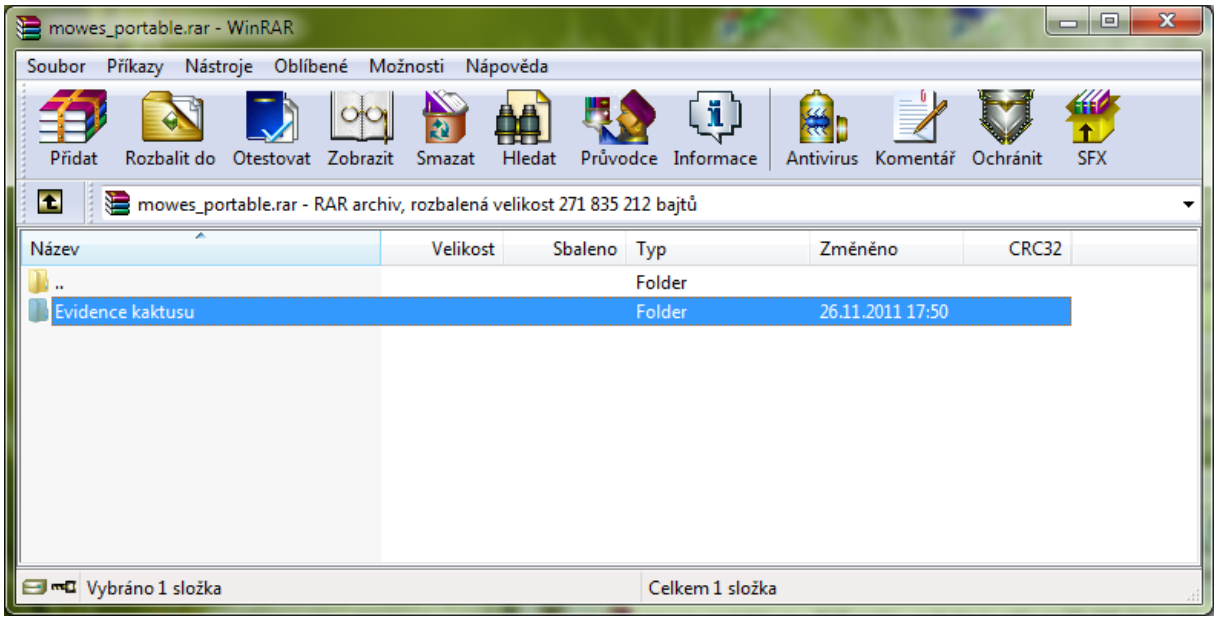
### Hardwarové a softwarové požadavky

Než začnete s instalací a používáním aplikace seznamte se s HW a SW požadavky. Aplikace není náročná na výkon vašeho PC, ani na použitý operační systém. Ve většině případů bude jediným omezením velikost disku, kam se budou ukládat Vaše fotografie k jednotlivým položkám.

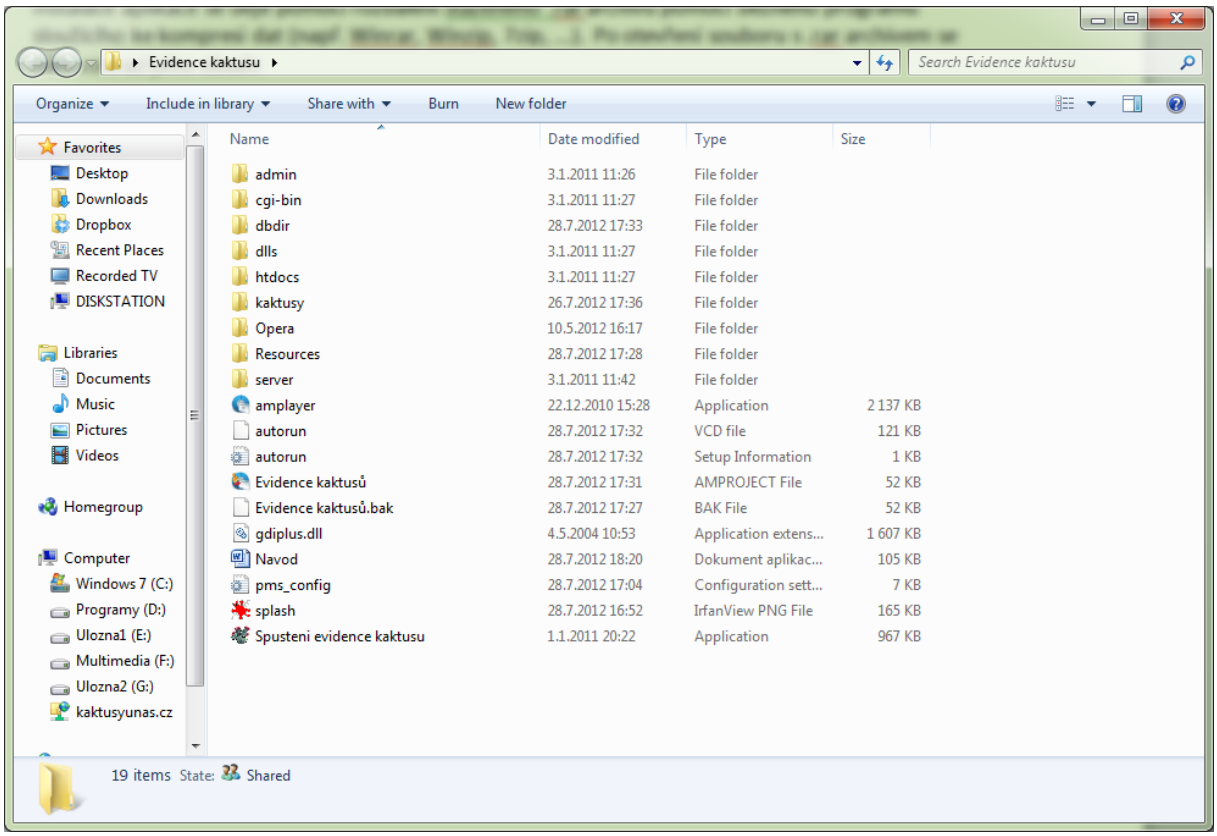
Podporovány jsou operační systémy Windows 98, Windows Me, Windows XP, Windows 2000, Windows Vista a Windows 7.

### Získání aplikace a instalace

Aplikace je k dispozici volně ke stažení na webových stránkách http://www.kaktusyunas.cz. Instalace aplikace se děje pomocí rozbalení staženého .rar archívu pomocí běžného programu sloužícího ke kompresi dat (např. Winrar, Winzip, 7zip, ...). Po otevření souboru s .rar archivem se nám zobrazí jeho obsah:



Stažený rar archív obsahuje složku s názvem „Evidence kaktusu“, tuto složku z archívu rozbalíme kamkoliv na svůj disk (můžeme např. na plochu Windows, nebo kamkoliv jinak, kam se nám hodí). Rozbalení se provádí v každém programu odlišně, avšak většinou stačí na rozbalovanou složku kliknout pravým tlačítkem myši a zvolit „Rozbalit“, program se nás zeptá, kam chceme rozbalený obsah uložit. Máme-li složku „Evidence kaktusu“ rozbalenou a uloženou na požadovaném místě na svém disku, můžeme ji otevřít a vidíme následující obsah:




Pokud se složka otevřela a skrývají se v ní další podsložky a soubory jako na obrázku výše, můžeme přistoupit ke spuštění aplikace.

## Spuštění aplikace

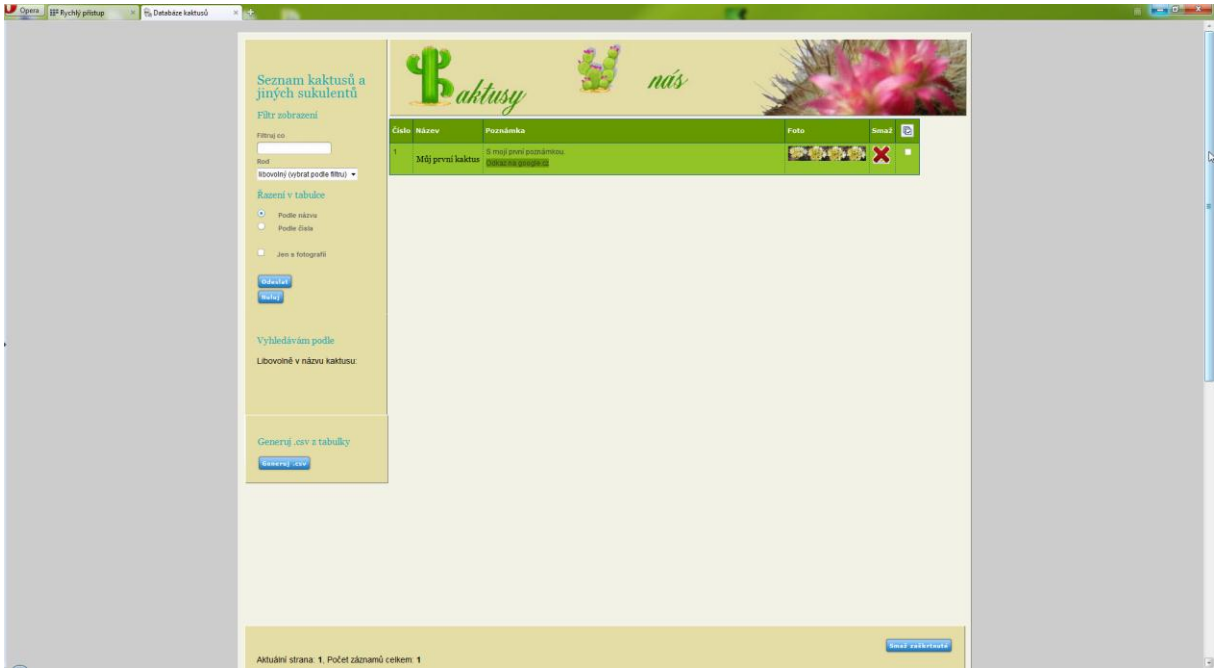
Na předchozím obrázku jsme viděli obsah složky aplikace. Ve složce „Evidence kaktusů“ se nachází soubor s názvem „Spusteni evidence kaktusu“ s ikonou kvetoucí opuncie. Pro spuštění aplikace poklikáme na soubor „Spusteni evidence kaktusu“.

Můžeme si také vytvořit zástupce např. na ploše Windows pro jednodušší spouštění, to provedeme uchopením pravým tlačítkem myši a přetažením na plochu Windows, uvolníme tlačítko a v menu zvolíme „Vytvořit zástupce“.

Úspěšné spouštění je signalizováno grafickým oknem:




Spuštěná aplikace vypadá potom nějak takto:




## Pracujeme s aplikací Evidence kaktusů

Aplikaci jsme úspěšně nainstalovali a spustili. Můžeme se pustit do prohlížení a přidávání našich položek.

### Popis ovládacích prvků




#### Levé menu

Vyplněním položek v levém menu a kliknutím na tlačítko „Odeslat“ nastavujeme, co budeme mít zobrazeno a s čím budeme pracovat v hlavním okně. Jedná se tedy o filtrování obsahu naší databáze.

Pod nadpisem „Filtruj co“ je pole pro zadávání, do tohoto pole lze zadat následující hodnoty:

- Celý název kaktusu nebo jeho část. Při psaní se nám zobrazují postupně dostupné položky (tzv. našeptávač).
- Po zadání ve tvaru c:xx kde xx je libovolné číslo dojde k vyhledání pomocí čísla kaktusu. Může být zadáno i číselné rozmezí ve tvaru c:xx-yy. (např. zadáme c:100 a výsledek je položka číslo 100, c:100-200 a výsledek jsou všechny položky od 100 do 200, c:100- a výsledek jsou všechny položky od 100 až do nejvyššího čísla v naší databázi)
- Po zadání ve tvaru p:text se bude vyhledávat v poznámkách. (např. „p:semenáčky“ se zobrazí všechny položky s poznámkou obsahující „semenáčky“, „p:vysel jsem v červnu„ se zobrazí všechny položky s poznámkou obsahující „vysel jsem v červnu“).

Pod nadpisem „Rod“ je výběrové menu s položkami rodů kaktusů, pokud je vybrán nějaký rod, dojde k znemožnění zadávání textu do pole „Filtruj

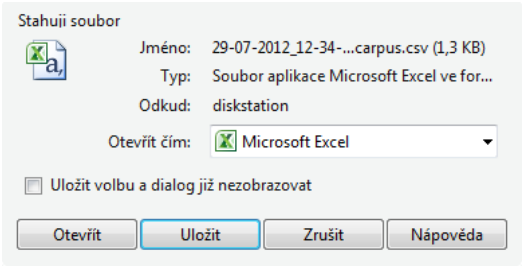
co“. Pole „Filtruj co“ lze využít pouze, je-li v poli „Rod“ text „libovolný (vybrat podle filtru)“.

Pod nadpisem „Řazení v tabulce“ lze vybrat, jak bude filtrovaný seznam seřazen, zda podle názvu nebo podle čísla položky. Zaškrtnutím „Jen s fotografií“ budou zobrazeny pouze položky s fotografií.

Máme-li vyplněna pole výše podle našeho přání, můžeme kliknout na tlačítko „Odeslat“.
V pravém hlavním okně se nám zobrazí položky podle zadaného filtru. Nastavení filtru vidíme i pod nadpisem „Vyhledávám podle“.
Chceme-li opravit nastavení filtru položek a vidíme-li, že některé z polí je zašedlé a nelze na něj kliknou, nebo chceme-li vyčistit všechna pole filtru, použijeme tlačítko „Nuluj“. Kliknutím tlačítka „Nuluj“ aktivujeme opět možnost měnit filtr podle uvážení. Pokud na tlačítko „Nuluj“ klikneme dvakrát po sobě (s malou přestávku, nejedná se o dvojklik), dojde k zobrazení všech položek v naší evidenci, tak jak byly při startu aplikace.

Zajímavou funkci, kterou doporučuji každému využívat, ať už při zálohování, nebo tisku údajů, má tlačítko pod nadpisem „Generuj .csv z tabulky“. Kliknutím na tlačítko „Generuj .csv z tabulky“ dojde k vytvoření tabulky, kterou lze otevřít později v MS Excel. Pod tlačítkem se objeví odkaz na danou tabulku s názvem obsahujícím datum a čas a text z filtru, podle nějž data filtrujeme (např. v poli „Filtruj co“ jsem napsal „Ariocarpus“, v pravém hlavním okně se mi vypsaly všechny položky obsahující v názvu „Ariocarpus“ a odkaz na tabulku je:
Kliknutím na nápis „29-07-2012_12-34-00_Ariocarpus“ se zobrazí okno s možností tabulku otevřít nebo uložit na disk)



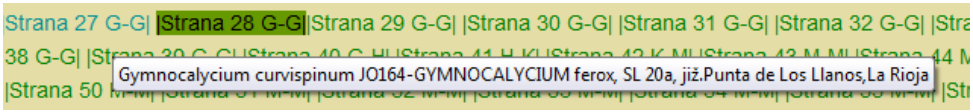

## Dolní menu




Dolní menu nám umožňuje pohyb po jednotlivých stranách s našimi položkami. Na každé straně je maximálně 20 položek kvůli přehlednosti.
První řádek „Aktuální strana:“ říká, na jaké straně se právě nacházíme, číslo „Počet položek celkem:“ představuje počet položek odpovídajících našemu zadanému filtru (viz výše). „Počet položek celkem“ bez filtru (např. při novém spuštění aplikace) udává celkový počet všech položek v databázi.

Zelené šipky  slouží k pohybu o jednu stranu dopředu nebo dozadu (stejnou funkci mají šipky na klávesnici – lze tedy ovládat stránkování pomocí šipek na klávesnici bez použití myši).

Důležitým prvkem je přehled stran. Přehled stran má tvar „|Strana číslo písmeno1-písmeno2|“. Číslo v popisu přehledu strany znamená číslo strany, písmeno1 počáteční písmeno, kterým daná strana začíná a písmeno2 je konečné písmeno, kterým daná strana končí. Při najetí kurzorem myši dojde ke změně barvy položky v přehledu stran a po chvíli se objeví u kurzoru počáteční a koncový název položky na dané straně:




Tlačítko „Přidat záznam“ slouží k zobrazení obrazovky přidání nové položky (viz dále).
Tlačítko „Smaž zaškrtnuté“ slouží k trvalému ODSTRANĚNÍ všech zaškrtnutých položek v hlavním panelu (popis hlavního panelu dále) včetně všech fotografií u dané položky.

## Pravý hlavní panel



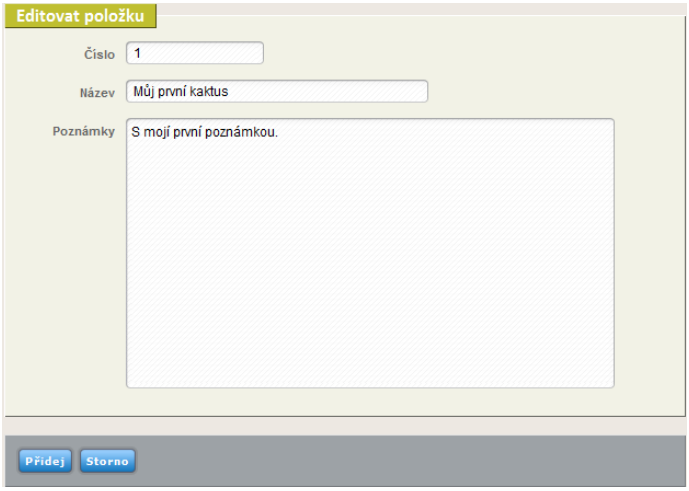

Pravý hlavní panel zobrazuje filtrované položky z databáze a je hlavním náhledem na celou databázi. Panel se skládá ze záhlaví a samotného obsahu (jedná se tedy o běžnou tabulku).

Klikáním na nápis „Číslo“, „Název“, „Poznámka“ nebo „Foto“ můžeme řadit položky podle daného sloupce nezávisle na nastavení filtru (řazení se týká vždy jen aktuálně zobrazené strany). Kliknutím na ikonu  dojde k výběru všech položek na aktuální straně (výběr slouží pro účely mazání položek – viz výše), opětovným kliknutím na ikonu  dojde k odznačení všech položek na aktuální straně.

Kliknutím na daný název položky (např. na obrázku výše – kliknutí na „Můj první kaktus“) se dostaneme do okna prohlížení/editace položky (viz dále). V poli „Poznámka“ se zobrazují námi zapsané poznámky k dané položce (na posledním řádku je také odkaz sloužící k přímému zobrazení nalezených odkazů odvíjejících se s názvu položky na google.cz, některé položky mohou mít i další řádky, které mají různé funkce – tyto řádky nelze měnit pomocí editace, ani se nezobrazují při exportu), v poli „Foto“ jsou náhledy námi vložených fotografií k dané položce. Kliknutím na zmenšený náhled fotografie se otevře okno prohlížení/mazání fotografií (viz dále). Kliknutím na červený křížek v poli „Smaž“ dojde k otevření okna pro smazání položky s náhledem všech textů a fotografií. Kliknutím na poslední bílý čtvereček dojde k označení/odznačení dané položky určené k smazání (viz výše).

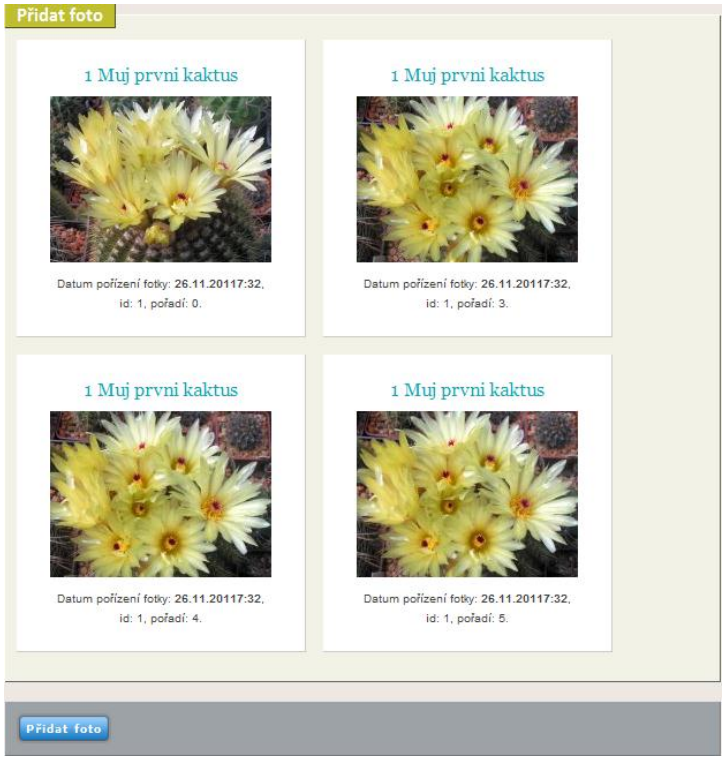
## Okno prohlížení/editace položky

Okno prohlížení/editace položky se skládá ze dvou bloků. Na dalším obrázku vidíme blok „Editovat položku“:



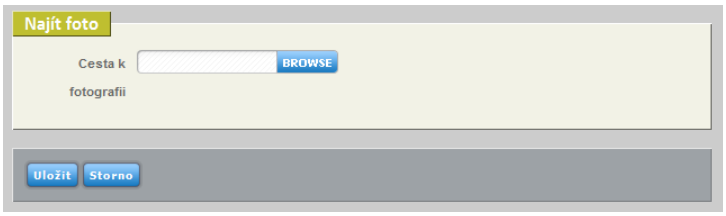

Zde můžeme přímo měnit atributy dané položky. Editovatelné hodnoty jsou „Název“ položky a „Poznámky“ k položce. Hodnota „Číslo“ je unikátní a nelze ji měnit! Po kliknutí na tlačítko „Přidej“ dojde k aktualizaci dat v databázi a návratu do hlavního rozhraní. Při kliknutí na tlačítko „Storno“ se žádné změny neuloží a dojde opět k návratu do hlavního rozhraní.

Na dalším obrázku vidíme blok „Přidat foto“:

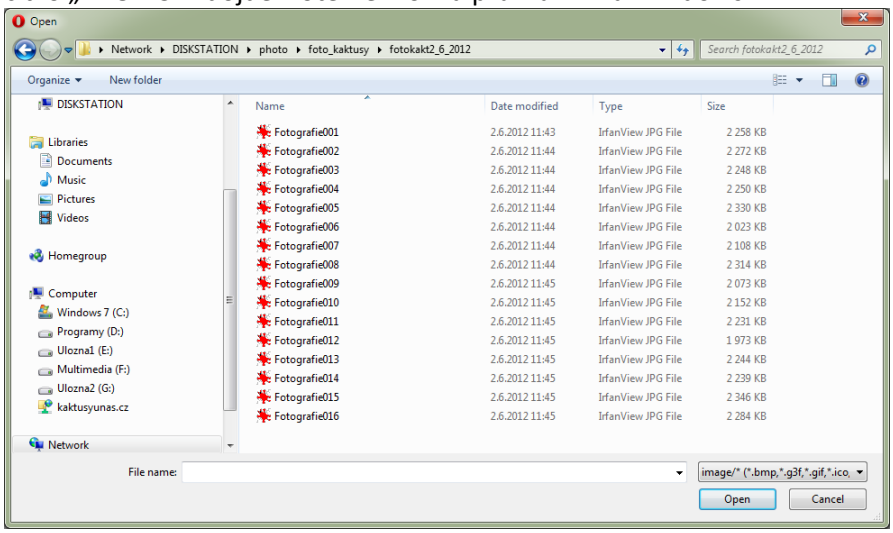


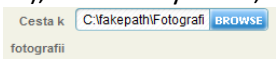

V horní části bloku „Přidat foto“ jsou zobrazeny již přidané fotografie k dané položce. Kliknutím na fotografii se otevře okno prohlížení/mazání fotografií (viz dále). Kliknutím na tlačítko „Přidat foto“ se otevře okno pro výběr fotografií k nahrání (viz dále).

## Okno pro výběr fotografií k nahrání




Okno pro výběr fotografií k nahrání slouží k nahrávání fotografií k jednotlivým položkám. Kliknutím na tlačítko „BROWSE“ dojde k otevření okna průzkumníka Windows:

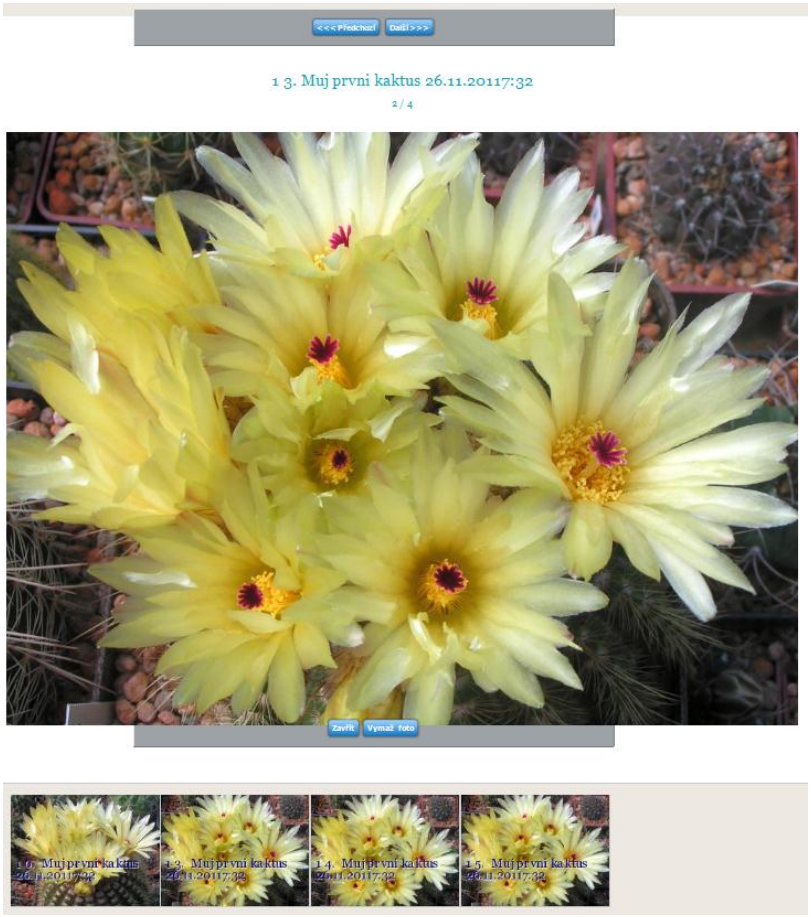



V okně vybereme pomocí myši i více fotografií (např. pomocí klikání myši a držení tlačítka CTRL nebo tažením), máme-li vybráno, klikneme na „Open“. V poli „Cesta k fotografii“ se nám zobrazí nějaký text 

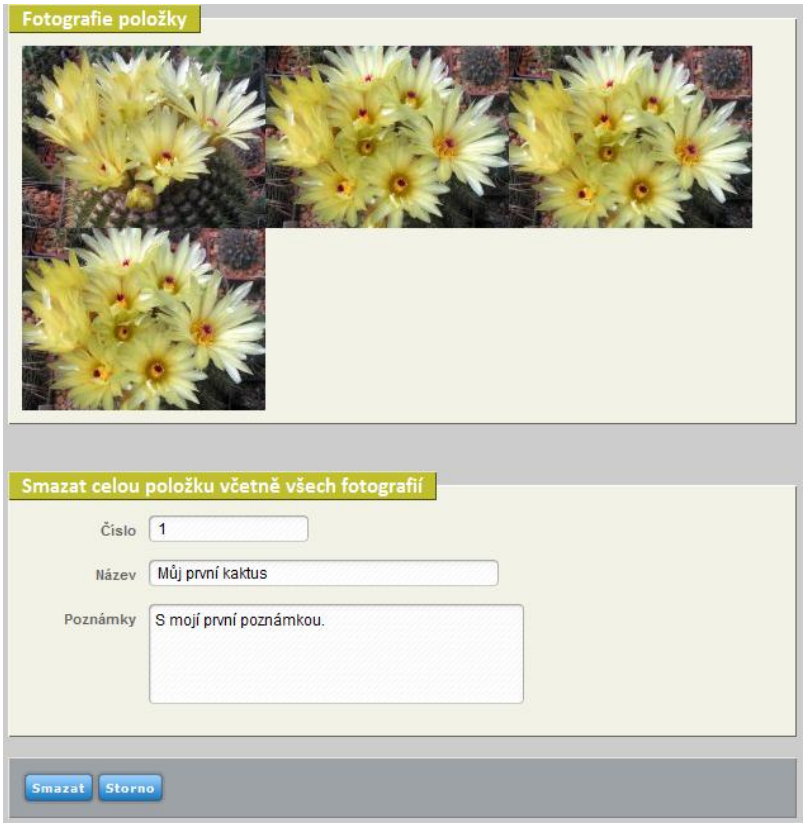
, potom už stačí jen kliknout na „Uložit“ a námi vybrané fotografie se uloží do databáze evidence k dané položce. Při kliknutí na „Storno“ se nic neuloží a dojde k zobrazení přidaných fotografií v okně prohlížení/editace položky (viz výše). Při velkém množství fotografií nebo velké velikosti fotografie dojde k zobrazení průběhu . Okno s průběhem nezavíráme! Po dokončení nahrávání dojde k zobrazení přidaných fotografií v okně prohlížení/editace položky (viz výše).

## Okno prohlížení/mazání fotografií

Okno prohlížení/mazání fotografií slouží k prohlížení našich fotogalerií pro jednotlivé položky. Mezi fotografiemi se pohybujeme pomocí tlačítek „Další>>>„ a „<<<Předchozí“. Přepínat fotografie lze i pomocí klikání na fotografii na pásu dole. Kliknutím na zobrazenou fotografii uzavřeme okno. Kliknutím na „Vymaž foto“ SMAŽEME na bez návratu aktuálně zobrazenou fotografii a uzavřeme okno.

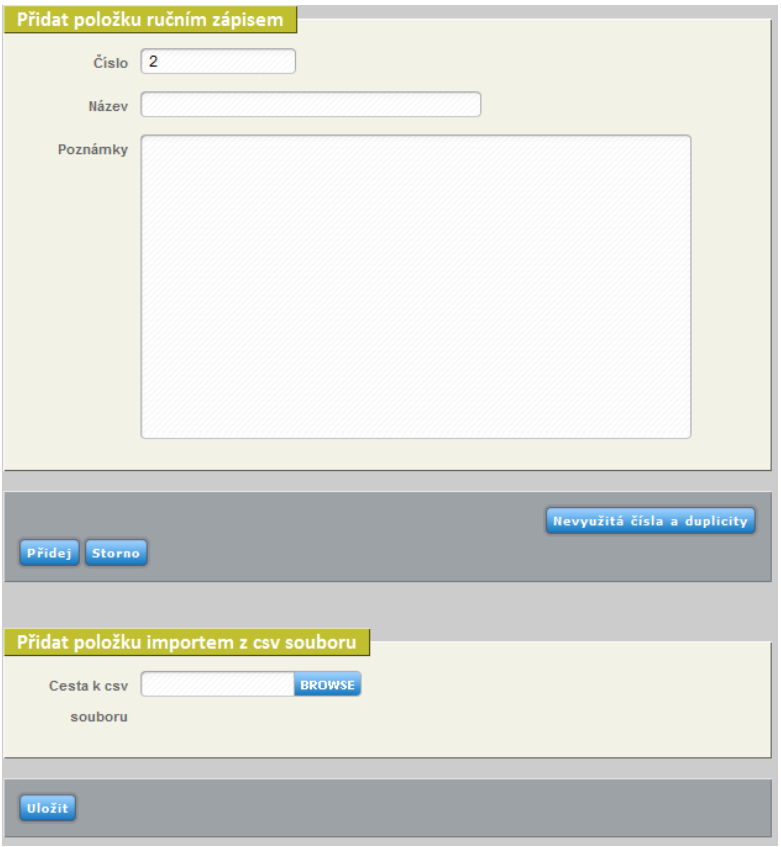


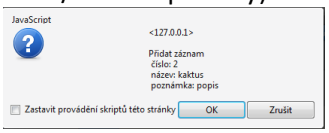

## Okno pro smazání položky s náhledem všech textů a fotografií



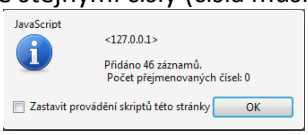
V okně pro smazání položky s náhledem všech textů a fotografií vidíme informace a fotografie dané položky. Kliknutím na tlačítko „Smazat“ SMAŽEME nenávratně celou položku včetně všech FOTOGRAFIÍ z databáze a vrátíme se do hlavního okna. Kliknutím na tlačítko „Storno“ ke smazání nedojde a vrátíme se zpět do hlavního okna.

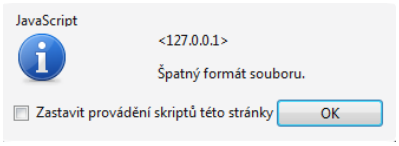
## Okno přidání nové položky




Okno přidání nové položky se skládá ze dvou bloků. Blok „Přidat položku ručním zápisem“ slouží k ručnímu vyplnění všech hodnot položky (fotografie k položce je možné přidávat až po vytvoření položky z okna prohlížení/editace položky). Kliknutím na tlačítko „Přidej“ dojde k zobrazení ukládaných položek 

a při odsouhlasení dojde k uložení položky do databáze a návrat do hlavního okna. Kliknutím na tlačítko „Storno“ se žádné hodnoty neuloží a dojde k návratu do hlavního okna. Po kliknutí na tlačítko „Nevyužitá čísla a duplicity“ získáme informace o volných číslech v databázi (vznikají např. při mazání položek).

Blok s názvem „Přidat položku importem z csv souboru“ slouží pro hromadný import položek z MS Excel. Soubor csv s položkami k importu musí mít určitý formát (viz dále). Kliknutím na tlačítko „BROWSE“ dojde k otevření průzkumníka Windows. Vybereme náš soubor csv a klikneme na otevřít. V poli „Cesta k csv souboru“ se nám zobrazí nějaký text. Klikneme na tlačítko „Uložit“. Je-li csv soubor ve správném formátu, dojde k zobrazení informace kolik záznamů bylo přidáno a případně přejmenováno, pokud přidáváme položky se stejnými čísly (čísla musí být vždy unikátní) a při kliknutí na „OK“ k návratu na předchozí obrazovku. 




Je-li formát csv souboru nesprávný dojde k zobrazení informace a při kliknutí na „OK“ k návratu na předchozí obrazovku.

Do hlavního okna se vrátíme kliknutím na tlačítko „Storno“ v okně přidání nové položky.

### *Formát csv soubory importu/exportu*

Správného formátu nejjednodušeji dosáhneme tak, že v hlavním okně použijeme filtr např. pro zobrazení jen jednoho řádku a tento řádek exportujeme pomocí postupu popsaného v části popisující ovládání levého menu hlavního okna. Vzniklý csv soubor otevřeme, existující řádek vymažeme (nemažeme záhlaví) a vyplníme/zkopírujeme svoje hodnoty:

- Původní obsah csv

| Číslo | Název | Poznámka | Foto |
|---|---|---|---|
| 1 | Můj první kaktus | S mojí první poznámkou. | ./fotky/1_Muj prvni kaktus26-11-2 |

- Csv s vymazanými daty pro nás nerelevantními

| Číslo | Název | Poznámka | Foto |
|---|---|---|---|

- Námi vyplněný csv

| Číslo | Název | Poznámka |
|---|---|---|
| 1685 | Copiapoa aff. calderana JN 692 | JN 692, ruta C 249-Quarenta Minas, Atacama, 85m Chile (c) 15,-, Jan Novák - Otnice, semenáčky, vyset |
| 1686 | Copiapoa alticostata JN 871 | JN 871long black spiny form, Quebrada Negra, Atacama, 147m Chile (d) 15,-, Jan Novák - Otnice, sem |
| 1687 | Copiapoa alticostata JN 667 | JN 667 (hard spiny), before ciudad Vallenar, Atacama, 505m Chile (d) 15,-, Jan Novák - Otnice, semen |
| 1688 | Copiapoa alticostata JN 265 | JN 265(robust form), Freirina - Huasco Bajo left hill near Highway, Atacama, Chile 195,- (c) , Jan Novál |
| 1689 | Copiapoa alticostata - vallenarensis JN 351 | JN 351, Huasco Bajo-Freirina, Atacama, Chile 139m (c) , Jan Novák - Otnice, semenáčky, vyseto konec |
| 1690 | Copiapoa calderana JN 865 | JN 865 black/brown spiny form, Quebrada El Potrero, Antofagasta, 83m Chile (d) 18,-, Jan Novák - Otr |
| 1691 | Copiapoa calderana (goldii) JN 281 | JN 281 (gold-orange-black spined), Caleta Zenteno, Atacama, Chile 54m (c) , Jan Novák - Otnice, sem |
| 1695 | Copiapoa cinarescens JN 695 | JN 695, NP Pan de Azucar-Quebrada Castillo, Atacama, 63m Chile (c) 18,-, Jan Novák - Otnice, semená |
| 1696 | Copiapoa columna-alba JN 837 | JN 837 (black spiny form), limita NP Pan de Azucar -> Esmeralda, Antofagasta, 237m Chile (c) 20,-, Jan |
| 1697 | Copiapoa columna-alba JN 829 | JN 829 yellow form, NP Pan de Azucar-Quebrada Castillo, Atacama, 78m Chile (c) 20,-, Jan Novák - Ot |
| 1698 | Copiapoa columna-alba JN 831 | JN 831 black form, before Tigrillo, Atacama, Antofagasta, 289m Chile (c) 20,-, Jan Novák - Otnice, sem |
| 1699 | Copiapoa columna-alba JN 293 | JN 293 (black form, long black spines), Highway Ruta 5 Norte - turning off road Esmeralda - different |
| 1700 | Copiapoa columna-alba JN 300 | JN 300 (black form, black spines), left old off road Mina Manto Huanillo - different plain place I. / bef |
| 1701 | Copiapoa coquimbana JN 874 | JN 874, Punta Poroto-privat campo, Atacama, 93m Coquimbo (d), Jan Novák - Otnice, semenáčky, vys |
| 1702 | Copiapoa coquimbana JN 255 | JN 255 (red-brown curved spines), off road right side Sierra Quebrada Honda I. up private house, Coq |
| 1703 | Copiapoa coquimbana JN 262 | JN 262 (mountain till 15cm long curved spines), off road right side Sierra Quebrada Honda II., Coquin |
| 1704 | Copiapoa coquimbana JN 370 | JN 370 (long curved spines 15cm), Mianteicilo, Coquimbo, Chile 179m (d), Jan Novák - Otnice, semen |

Soubor v MS Excel uložíme jako typ „CSV (oddělený středníkem)“.

## Zálohování našich dat

Nechceme-li o naše data přijít (nebo chceme-li provést aktualizaci aplikace), musíme naši evidenci dostatečně často zálohovat. Při zálohování postupujeme ve dvou krocích:

1. Záloha databáze.
2. Záloha fotografií.

### Záloha databáze

Jednoduchá cesta k záloze všech položek databáze je export všech položek do souboru csv a uložení tohoto souboru na bezpečné místo. Csv soubor vytvoříme jednoduše podle kroků popsaných v ovládání hlavního okna – levý panel. Ve filtru zvolíme pouze řazení podle čísla a klikneme na „Odeslat“. Vygenerujeme csv tlačítkem „Generuj .csv“ a klikneme na vzniklý odkaz pod tímto tlačítkem. Soubor .csv uložíme na bezpečné místo na našem disku.

## Záloha fotografií

Záloha fotografií spočívá v pouhém zkopírování fotografií na bezpečné místo na disku. Složka fotografií se nachází ve složce aplikace „\Evidence kaktusu\kaktusy\fotky“. Všechny soubory z této složky je třeba zkopírovat.

# Aktualizace aplikace bez ztráty dat

Dojde-li k aktualizaci aplikace, zjistíme toto z webových stránek http://www.kaktusyunas.cz.
Postupujeme v následujících krocích:

1. Nejdříve provedeme zálohu všech našich dat (viz výše).
2. Aplikaci nainstalujeme podle postupu výše (viz Instalace).
3. Zkopírujeme fotografie do složky „\Evidence kaktusu\kaktusy\fotky“.
4. Provedeme import csv souboru – viz popis přidávání hromadných dat z csv v okně přidání nové položky.